

Savo Popović

Petar Vlahović: SRBIJA: ZEMLJA, NAROD, ŽIVOT, OBIČAJI

Fantastično putovanje kompakt–diskom

Izuzetni projekat Petra Vlahovića, koji su realizovali eksperti iz "Multimedije centargrupa" /www.mmedia.co.yu, E–mail: mmedia@eunet.yu/ korisniku pruža mogućnost da satima i danima "luta" Srbijom: kroz njenu prošlost, pejzaže, običaje, da sluša muziku ili gleda male video–spotove o najvažnijim narodnim običajima, da "ulazi" u arheološke lokalitete...

Multimedijalna etnografska monografija "Srbija: zemlja, narod, život, običaji" Petra Vlahovića, u osnovi, ima materijal iz njegove istoimene knjige, koja je objavljena 1999. godine i koja je doživela dva izdanja, a na engleskom je objavljena 2004. godine. U novom ruhu, na kompakt–disku, to je uzbudljiva priča kroz prošlost, narodne običaje, pejzaže, muzičko nasleđe, a "posetilac" može sam da bira – pritiskom "mišem" na određenu opciju – poglavlje, način "putovanja", može jednostavno da pusti samo fotografije i/li/ video–spotove Gorske službe spasavanja sa Kopaonika, da uživa u slikama predivne prirode uz pratnju zvuka koji je komponovao Bora Dugić.

Vesna Sibinović, programer u "Multimedija centargrupu", kaže da su na izradi ovog kompakt–diska radili pune dve godine, a dizajner i vlasnik firme Ljiljana Cobić da je u ovaj posao "težak" oko dva miliona dinara Ministarstvo kulture Srbije uložilo sto hiljada dinara. Taj džinovski posao, s obzirom na cenu ne bi ni mogao da bude urađen da se autori /fotografija, spotova, muzike.../ nisu, za opšte dobro, odrekli svojih prava.

One koje zanima narodna arhitektura, na kompakt–disku mogu da razgledaju razne tipove kuća, da "uđu" u njih, da vide nameštaj. Domaća radinost, ishrana... Zimski ciklus običaja prikazan je sa sedam video–spotova a sa isto toliko i prolećni ciklus običaja. Tamo gde su kulturni tragovi uništeni, korišćene su stare crno–bele fotografije iz arhive Etnografskog muzeja. U poglavlju "Život", može da se nađe serija uzbudljivih autentičnih fotografija o već zaboravljenoj profesiji – ljudima koji su nekad na zlatonosnom Peku ispirali zlato. Tu su i fotografije sakupljača smole...

Naravno, tekstovi su tako raspoređeni i urađeni da se mogu čitati fragmentarno ili integralno, slabovidni mogu povećati slova. Strelicom "posetilac" može da izabere deo Srbije koji želi da poseti i "uđe" na taj lokalitet. Mogućnosti su, bezmalo, bezbrojne i ako se uzme da je kompakt–disk nadgrađena knjiga od 411 strana /disk ima kapacitet 700 megabajta/ onda je jasno da se etnografska Srbija može istraživati dani–ma. Naravno, tu ima više od etnografije jer poglavlje "Narod" zapravo započinje arheologijom – vrhunskim nalazima sa Vinče i drugih lokaliteta, nastavlja se srpskim manastirima...

Ova, prva celovita monografija o Srbiji i etnološkim odlikama srpskog naroda od kraja 19. veka utemeljena je na bogatoj etnološkoj literaturi, na materijalu koji su prikupljale generacije istraživača. Otuda višeslojnost knjige koja je zahvaljujući "režiji" stručnjaka iz "Multimedije centargrupa" atraktivno i savremeno predstavljena – pripremljena za putovanje a da se ne izađe iz sobe, ne ustane iz /udobne/ stolice. Tek kad "otvore" ovaj disk i oni koji daju prednost knjizi nad savremenim medijima shvatiće koliko ovim multimedijalnim izdanjem dobijaju više i bolje.